

Česko bylo čtvrtým největším vývozcem elektřiny v EU, brzy ji může dovážet

- CZ24 News | 15. ledna 2024

ČESKO: Česká republika zůstala i v loňském roce vývozcem elektřiny do zahraničí, podíl exportu se však snižuje. Celkem v roce 2023 exportovala devět terawatthodin (TWh) elektřiny, což je meziročně o pět TWh méně. I přesto bylo Česko loni čtvrtým největším exportérem elektřiny v EU. Vyplývá to z analýzy poradenské společnosti EGÚ Brno. Podíl exportu bude podle analýzy kvůli útlumu uhlí dál klesat, za několik let se tak ČR může stát dovozcem.

Největším vývozcem v EU byla loni Francie, naopak Německo se po více než 20 letech stalo dovozcem elektřiny, uvedla EGÚ Brno. Důvodem poklesu exportu elektřiny z Česka byla podle analýzy především nižší výroba elektřiny z uhelných a plynových elektráren, která se vlivem poklesu ceny méně vyplácela.

“Největším vývozcem v EU byla Francie se 49 TWh, kde na výrobě elektřiny mají zásadní podíl jaderné elektrárny. V některých zemích je právě výroba z jádra společně s vhodnými podmínkami pro využívání vodní energie zásadním předpokladem pro vývoz elektřiny. Platí to například pro Švédsko, které v roce 2023 vyvezlo 29 TWh,” uvedl řídicí konzultant EGÚ Brno Petr Čambala. Třetím největším exportérem bylo Španělsko se 14 TWh, odkud většina elektřiny směřovala do Portugalska.

Poprvé od roku 2007 se do pozice vývozce elektřiny vrátilo Slovensko. V roce 2023 vyvezlo 3,5 TWh, což souvisí především se zprovozněním jaderné elektrárny v Mochovcích. Naopak Německo se po více než 20 letech stalo importérem elektřiny, když dovezlo devět TWh. Podle analýzy šlo o důsledek uzavření jaderných elektráren a nižší dodávky elektřiny z uhelných elektráren. Ještě v roce 2018 přitom Německo vyvezlo do okolních zemí téměř 50 TWh a předloni pak 28 TWh.

Dlouhodobě je dovozcem také Rakousko, kde se však loni díky vyšší výrobě z vodních elektráren a nižší spotřebě snížil export z deseti TWh na přibližně dvě TWh. Deficitní loni bylo také Polsko (dovezlo čtyři TWh) a Maďarsko, které dlouhodobě dováží přibližně čtvrtinu své roční spotřeby. “U žádné z těchto zemí přitom ve střednědobém horizontu neočekáváme výraznější změny a dovozní charakter bilance bude s velkou pravděpodobností přetrvávat,” podotkl řídicí konzultant EGÚ Brno Matěj Hrubý.

Největším dovozcem elektřiny v EU byla s importovanými 50 TWh elektřiny Itálie. Mezi další významné importéry v EU patřilo Maďarsko (11 TWh) a Portugalsko (deset TWh). Výrazně deficitní v roce 2023 byla také Británie, u níž dovoz elektřiny dosáhl 27 TWh.

“Pokud bychom v regionu střední Evropy z politických důvodů odstavili uhelné elektrárny, bude i při ambiciózním rozvoji obnovitelné energetiky kolem roku 2030 nutné najít nový zdroj pro přibližně 250 TWh spotřeby, a to i v případě, že budeme očekávat pouze nepatrný celkový nárůst spotřeby o deset procent. Vyšší politický tlak na náhradu uhlí by tedy především v zimě vedl k výraznému navyšování ceny elektřiny,” dodal ředitel strategie EGÚ Brno Michal Macenauer.

Výroba elektřiny v České republice loni podle EGÚ Brno klesla meziročně o deset procent, celkově tuzemské elektrárny vyrobily 72 TWh elektřiny. Je to nejnižší výroba od roku 2002. Důvodem je hlavně nižší ekonomická aktivita v průmyslu. Roční čistá spotřeba elektřiny ČR se už 17 let pohybuje okolo 60 TWh.

ZDROJ